

УДК 001.8:005 (043.2)

Передерій Н.В.

Національний авіаційний університет, Київ

МЕТОДИ ПРОГНОЗУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОДІЙ І ПРОЦЕСІВ У ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

На сьогодні прогнозування є невід'ємною складовою роботи аналітиків у інформаційно-аналітичній діяльності, що забезпечує передбачення суспільного розвитку загалом. При його застосуванні необхідно використовувати метод, або комплекс методів. Вони охоплюють різні аспекти підготовки цього процесу. Серед них необхідно зазначити методи: сценаріїв, зворотнього прогнозування, прогноз за аналогією, прогноз за теорією ймовірності, прогноз на основі причинових зв'язків, прогноз на основі стійких тенденцій, прогноз зважаючи на розвиток подій у визначеному напрямку, прогноз на основі циклічного розвитку подій.

Прогноз може бути сформований за сценаріями в тому випадку, коли відбуваються події, результат яких важко передбачити. Розробляється кілька варіантів майбутнього розвитку подій, що об'єднують песимістичний, оптимістичний і найбільш ймовірний варіанти. Головним завданням методу сценарію – визначити вирішальні аспекти, від яких залежатиме розвиток подій. На першому етапі методу зворотнього прогнозування допускають різні варіанти майбутнього, позитивного для замовника. Потім для кожного варіанту розробляється ймовірний хід подій, спрямований від майбутнього до теперішнього. Для кінцевого аналізу залишаються ті сценарії, які не містять малоймовірних кроків. Перевагою методу є свобода від необгрунтованого перенесення минулого досвіду на майбутнє. Під час прогнозу за аналогією передбачення ґрунтується на розвитку відомого такого самого об'єкта. За аналог треба брати нещодавні події. Він небезпечний тим, що виглядає надійним тоді, коли не є таким. Прогноз за теорією ймовірності передбачає, що прийняття рішень пов'язане з ймовірністю. Наступний метод базується на причинових зв'язках при вивченні причин, що зумовлюють явище, яке вивчається. Він взагалі не підходить для прогнозування розвитку тривалих процесів, що є нестабільними і які піддаються впливу. Також прогноз на основі циклічного розвитку подій є методом прогнозування. Якщо подія чи явище розвивається циклічно, то це приводить до логічного висновку, що ті прогнози, що формувалися на базі припущення, що розвиток цього явища здійснюється в одному напрямку протягом тривалого часу, і далі відбуватиметься таким само.

Отже, професійному аналітику необхідно досконало володіти всіма методами прогнозування, які відіграють вагомую роль у інформаційно-аналітичній діяльності, заощаджують час та полегшують процес, вміти їх підбирати відповідно до ситуації та застосовувати на практиці.

Науковий керівник: Варенко В.М., канд. пед. наук, доцент